

עזון תורני שכוחי בעזה"ת אגדת של תורה

גליון 565

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת אמור ה'תש"פ

ישנם אנשים שאמנם שומרים את השבת כהלכתה, אך את מנוחת הנפש שמעניקה השבת הם אינם זוכים לחוש. גופם נח, אך מוחם טרוד בטרדות החול. במה הם שונים מחבריהם הזוכים גם למנוחת הנפש?

הגאון הקדוש רבי יעקב אבוחצירא זצ"ל, בספרו "פתוחי חותם" מגלה כי ההבדל בינם לבין חבריהם נעוץ במידת האמונה והביטחון שלהם. אם נשים לב, בציווי על שמירת השבת, התורה אינה אומרת "ששת ימים תעשה מלאכה", אלא "תעשה", היינו שהמלאכה נעשית מאליה. האביר יעקב מוצא בכך רמז נאה: רק מי שמאמין באמונה שלמה ש"ששת ימים תעשה מלאכה", מאליה, שאין הוא הגורם לרווחיו, והפרנסה מוקצבת לכל אחד מן השמים, רק הוא יכול לנוח בשלוה ביום השבת, ויום השביעי יהיה לו "שבת שבתון מקרא קודש".

לעומת זאת, מי שחושב שההצלחה תלויה רק בריבוי ההתעסקות במלאכה, לעולם לא יצליח לשמור את השבת בשלוה. המחשבה ששמירת השבת מצמצמת את הכנסותיו לא תיתן לו מנוחה שלימה. אדם כזה, גם אם ישמור את השבת במעשה, הרי שבמחשבה ובדיבור, יהיה עדיין נתון בעסקיו ללא מנוחת הנפש. כל השבת ייטרד במחשבות על עבודתו, יחשוב "פה טעיתי שעשיתי עסקה כזו", ו"פה יכולתי להרוויח יותר"...

רק כאשר אדם חי בידיעה שהכל מאתו יתברך, יכול הוא בקלות לשים בשבת חייץ מוחלט בין מחשבותיו למחשבת עסקיו, ואז זוכה ל"שבת וינפשו", לא רק במעשה, אלא גם במחשבה ובדיבור.

אם כן, העצה היעוצה - להתחזק באמונה כל השבוע, ואז ביום השבת זוכים למנוחת שלום ושלוה, והשקט ובטח. ואולי לכן אומרים במנחה של שבת "מנוחת אמת ואמונה", שלכאורה מה שייך מנוחה לאמונה? ולפי האמור - מובן.

העלייה ההמונית למירון ביום ל"ג בעומר. תופעה מיוחדת של מאות אלפי אנשים המגיעים לשם מכל גווני הקשת: אברכים מסולסלי פיאות וחליפות שחורות ארוכות לצד עונדי עגיל באוזן ורעמת שיער אסופה. אמריקאים עם מרוקאים, ספרדים בצוותא עם אשכנזים. כולם מתקצבים ועולים במעלה ההר, רוצים להגיע למקום הקדוש - ציונו של רבי שמעון בר יוחאי. האר"י הקדוש זי"ע, ששנותיו של רשב"י במערה היו כדי לכפר על העולם כולו. ועוד, מוסיף הרבי מקלוזנבורג זצ"ל ואומר, בגלל שבשמים מצאה חן דרכו של רשב"י לראות רק בטובת ישראל וגנות הגויים, שלחו אותו למערה כדי שיוסיף לקנות שלמות יתירה במידה זו, כמו שכתוב בזמר בר יוחאי: "במערת צורים שעמדת, שם קנית הודך והדרך". רשב"י לא היה יכול לסבול שמדברים בטובת הגויים, גם היהודי הגרוע ביותר טוב פי עשרת מונים מן הגוי הטוב ביותר. ומי שלא אוהב את היהודי הפחות שבפחותים, אומר הרבי מנשכיו זצ"ל, לא הגיע למדרגה הנמוכה ביותר של יראת שמים. אומר הרבי מקלוזנבורג זצ"ל, שבאותה שנה נוספת במערה הגיע רשב"י לתכלית השלמות. ומה? שראה בכל דבר פעוט את רוממות נשמתם של עם ישראל, ומצא מעלות באדם הפשוט ואף התפעל מהן. ומה בעצם ראה רשב"י באותו זקן האוחז בחבילות ההדסים? הוא ראה יהודי שמתנער מן החולין האופף אותו, מטרדות היום יום, מהצער והרדיפות של אותה תקופה, ומחפש להדר במצוות שבת. זוהי מהותו של רשב"י - לראות בחביבותם של ישראל המנסים להוסיף לנשמתם עוד ועוד קדושה. ומעלה זו היא ההסבר לכך שציונו הפך לאבן שואבת להמוני העם. שהרי התנא, רבי שמעון בר יוחאי, אינו מסוגל לראות רע בשום יהודי. הוא מקבל כל נפש בעין יפה. וכל זה בא לו בזכות מידת הענווה הגדולה שהייתה בו.

זוהי מדרגתו של רשב"י. גם אדם פשוט מישראל שלא זכה להשגות גבוהות. כל מעשה או מצווה של אדם כזה יקרים מאוד. ועל כן אמר לבנו: ראה כמה חביבות מצוות על ישראל! השנה לצערינו הרב ביום ההילולא של התנא האלוקי, נשאר בביתנו ונדליק נר לכבוד ר' שמעון, אבל כל נשכח את המסר העיקרי שהוא רצה להעביר לנו: לאהוב כל יהודי ולהסתכל בזכוכית מגדלת על מעשיו הטובים. ויהי רצון שתשרה בין כל עם ישראל אהבת חברים המביאה לדבקות בבורא יתברך שמו.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

אמני השבת

הדלקת נרות מוצאי שבת

8:08 7:04

נא לשמור על קדושת הגליון אין לקרוא בשעת התפילה

ר"ת 8:40

אָהַבְתָּ אֱלֹהֶיךָ

יום ל"ג לעומר, עושים בו שמחה יתירה, ולא אומרים בו תחנון וידוי ונפילת אפיים, משום שהוא יום שנתגלו בו סתרי תורה, ובו ניצול רבי שמעון בר יוחאי מעונש מיתה, ובו התחיל רבי עקיבא ללמד את חמשת תלמידיו שהפיצו את התורה בכל העולם.

הספרדים - הנוהגים כבית יוסף נוהגים לא להסתפר או לישא אשה עד ל"ד בעומר בבוקר. כמו כן לא שומעים בימים אלו שירים בכלי נגינה או בטייפ (שו"ע תצג סע' א, ב).

האשכנזים הנוהגים לפי דעת הרמ"א נוהגים להסתפר מיום ל"ג בעומר. רבינו האר"י ז"ל - נהג שלא לגלח ראשו כל ימי הספירה עד ערב חג השבועות. ולפי מנהג האר"י זה אפילו חתן ביום חתונתו לא יגלח בכל ימי העומר.

טעמו של המנהג לעלות מדורות לכבוד רשב"י, הוא מהאר"י הקדוש, גדולי ישראל שזכו להשתטח על ציון זה הרגישו התעלות גדולה ופעלו ישועות לישראל במקום זה.

ביום זה יום ל"ג בעומר נהגו לספר את שערות הילדים שהגיעו לגיל שלש, ולהשאיר להם סימני היהדות (פאות). ר' חיים ויטאל זצ"ל מספר על רבו האר"י ז"ל, שהוליך את בנו הקטן שם עם כל אנשי ביתו, ושם גילחו כמנהג הידוע.

טעם שנהגו ילדי חו"ל לצאת בל"ג בעומר עם קשתות בידם, שכן מצינו שאמרו חז"ל שבימיו של ר' שמעון לא נראתה הקשת בשמים.

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קודש" וגו'

הקשה הגאון רבי יעקב חיים סופר זצ"ל בספרו "ישמח ישראל" מדוע הקדים הפסוק "ששת ימים תעשה מלאכה" ולא קיצר ופתח ישר "ביום השביעי שבת שבתון" וגו'?

ומיישב שבא לרמוז למי שהוא בעל מלאכה, ואינו מספיק ללמוד הרבה בששת ימי המעשה מפני שהוא טרוד במלאכתו, שיעשה מלאכתו בששת ימי המעשה, אך היום השביעי, שהוא שבת - יקדישהו ללמוד בו דברי תורה. וכמו שאמרו בירושלמי "לא ניתנו שבתות וימים טובים לעם ישראל, אלא כדי שיעסקו בהם בתורה". וכתב הרמ"א "פועלים ובעלי בתים שאינם עוסקים בתורה כל ימות השבוע, יעסקו יותר בתורה בשבת מתלמידי חכמים העוסקים כל ימות השבוע". וידועים דברי רבנו יוסף חיים זצ"ל בספרו "בן איש חי" בשם המקובלים, שגדול הפועל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלף פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול.

וזה שנאמר "ששת ימים תעשה מלאכה", אך "וביום השביעי שבת שבתון מקרא קודש" - תקדישהו לקרוא וללמוד בדברי קודש.

בפרשתנו, נקרא את מצוות ספירת העומר, אותה אנו מקימים מדי ערב: "וספרתם לכם ממחרת השבת, (שבתון יום טוב ראשון של פסח) מיום הביאכם את (מנחת) עומר התנופה, שבע שבתות (שבועות) תמימות תהיינה".

אין לנו עסק בנסתרות, אך די לנו לדעת מה שכתב המקובל האלוקי רבנו חיים ויטאל זצ"ל על הפסוק: "תספור לך שבעה שבועות" - וידועה דרשת חז"ל שהמילה "לך" הסברה: לטובתך ולהנאתך, ואיזה טובה יש לאדם מספירת העומר? כשנאמר "וחג הסוכות תעשה לך" הרי זה זמן שמחתנו, והאדם אוכל ושותה להנאתו בסוכתו. אבל מה ההנאה והטובה בספירת העומר? ותירץ ר' חיים "שידעת כי אלו ימי ספירת העומר הם ימי דין גמור לכל הפרטים", והספירה מזכירה לנו להיות בתשובה ובתפילה להמתיק הדינים "ואין טובה גדול מזו!"

"עניין ספירת העומר הוא עניין גדול וקדושה עליונה שממשיכים על עצמם", כתב השל"ה הקדוש זצ"ל, "על כן צריך שיתעורר בליבו בתשובה ויהיה קדוש וטהור".

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"פוקח עיוורים"

קבוצת יהודים עמדו במירון, בשוחחם על ענייני דיומא. במהלך השיחה קם אחד הנוכחים ונשבע בראשו של רבי שמעון בר יוחאי. נוצרי שעמד מן הצד, בשמעו את דברי השבועה יוצאים מפי היהודי, תפש את הנשבע וסטר על לחיו סטירות נאמנות, בנופו בו: "איך מלאך לבך להישבע בשמו של אדם גדול וקדוש כרבי שמעון?" הציבור שנכח במקום השתאה, כיצד גוי ערל קם למחות ולהגן על כבודו של רשב"י. הם פנו אליו ושאלוהו: "מה לך ולאדונינו בר יוחאי?" והלה השיב: "בדידי הוה עובדא, ועיני ראו בעזוז נוראותיו של רבי שמעון בר יוחאי. יש לי בן יחיד, המחונן בבינה יתרה ובקי בשבע שפות. באחד הימים התלונן הבן על מחושים בעיניו, וכבר למחרת בקומו משנתו הפך לסגי נהור לכל דבר. עולמו חשך עליו וגם עלינו. לא יכולנו לראותו ממשש באפילה, לא יכולנו לסבול את ייסוריו הקשים, ייסורי הגוף והנפש. או אז החל מסע התלאות שלנו. כיתתנו רגלינו אצל טובי הרופאים והמומחים לעיניים, נסינו סגולות וסמי מרפא טבעיים, אך לשווא. מאור עיני הילד כבה לחלוטין, ואט-אט נגוזה גם תקוותינו. באותה תקופה עבדה אצלנו בעבודות נקיון עוזרת יהודיה. בראותה את גודל צערנו ושברון לבנו, אמרה לאשתי: "קחו את הבן העיוור למירון, שם בהילולא בל"ג בעומר תתפללו, תבקשו ותתחננו עליו, אולי ואפשר תתקבל תפילתכם ויתרפא בנכם". בתחילה הסתייגנו מהרעיון, שאנו כנוצרים נעלה להתפלל בקברו של קדוש יהודי. אבל העוזרת היהודיה לא הרפתה והפצירה באשתי עד בוש. ואמנם, בל"ג בעומר נסענו למירון, שם חלקנו צדקה לחכמים ולעניים, הדלקנו נרות לכבוד נשמת הצדיק, התפללנו מקירות לבנו והתחננו שר' שמעון ימליץ טוב בעד הבן, בסערת ליבי נדרתי, שאם נוושע, אבוא בכל שנה למירון ואחלק צדקה ביד נדיבה. לעת ערב פנינו לחזור לביתנו, ובלילה לנו בבית מלון.

ויהי בחצות הלילה שמעתי את בני מקיץ משנתו וקורא: "אבא, אבא, אני רואה... אני רואה את הכוכבים בשמים..." הוא פרץ בבכי ואמר: תודה לך, השם!" רעד אחז בי, ויראתי שמא הוזה אני בחלומי ותיכף אתפכח מהזיותי ואכזבה תמלא את ליבי. בכל זאת התרוממתי מעל משכבי, העליתי אור בחדר, ניגשתי לבני בהושיטי לו דף ועט וביקשתי: "כתוב בני, כתוב ככל העולה על רוחך, למען אוכח כי אמת הדבר אשר בישרתנו". והילד כתב! שמחה עצומה מלאה את ליבי, הוספתי וחילקתי צדקות לעניי ישראל, ובכל שנה אני עולה למירון לקיים את נדרי. הנוצרי פנה אל הנוכחים ואמר: "עתה תבינו מדוע כעסתי בשמעתי את דברי הזלזול של היהודי, שהרי ר' שמעון בר יוחאי הוא איש אלוקים קדוש, וזכותו תגן בעדנו".

"ויאמר ה' אל משה, אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו".

פירש רש"י, למה כתוב גם 'אמור' וגם 'ואמרת'? להזהיר גדולים על הקטנים. דהיינו שכמו שהכהן נוהר לא להיטמא למתים בגיל בר מצווה, כך צריך להזהיר את הקטנים שלא יטמאו למתים. והדרש החינוכי הוא להזהיר את הגדולים על הקטנים, שאם האבות יהיו בסדר עם ה' ויעבדו את ה' כראוי - ממילא גם הילדים יהיו בסדר. אך לפני שאנו מזהירים את הקטנים, צריך להזהיר את עצמנו. כי אם האבא מדבר דברי חול בבית הכנסת, איך הוא יכול להוכיח את בנו באותו נושא או אף בדברים אחרים? ואם ההורים מדברים לשון הרע, איך יוכיחו את בניהם לא לדבר לשון הרע? ואם ההורים כועסים אחד על השני, איך יוכיחו את בניהם לא לכעוס? מעשה באבא שרדף אחרי בנו ורצה להכותו במקל. בסופו של דבר תפס את ידו של הבן ונתן עליה מכה, אבל הבן היה זריז וסילק את ידו, והאבא קיבל את המכה. ראה זאת רבינו יוסף חיים זצ"ל ושאל את האבא 'מדוע אתה רוצה להכות את בנך? אמר לו האיש 'כיוון שאינו מברך ברכת המזון בקול רם אלא בשקט'. ליטף הרב את הבן ושאל 'למה אתה לא מברך בקול רם? אמר הבן לרב 'כי אבא שלי לא מברך בכלל'. ואז אמר הרב לאבא 'עכשיו אתה מבין למה אתה קיבלת את המכה ולא בנך?'

ידוע שהדמויות הכי חשובות בעיני הבנים הם האבא והאמא שלהם, ואיך שהם יראו אותם מתפללים - כך הם יתפללו. איך שהם מברכים - כך הם יברכו. ואיך שהם שומרים את השבת - כך הם ישמרו. והאדם יחשוב - אם מישהו יפקיד אצלו מאה אלף דולר לשבוע, הוא הרי ישמור עליהם בשבע עיניים ואפילו יישן איתם, וודאי שלא יפקיר אותם לאחרים. ואם כן, קל וחומר שהאדם קיבל מבורא עולם פיקדון הרבה הרבה יותר יקר, שזה הבנים והבנות. כמה צריך לשמור עליהם, בשבע עיניים, ק"ו שלא להפקיר אותם, ובפרט שאחרי שהאדם נפטר בניו ובנותיו שנשארו בחיים הם אלה שמכניסים אותו לגן עדן או לגיהנם על פי מעשיהם. (ובחרת בחיים)

בפרשת אזהרת טומאת כהנים שנאמרה בתחילת פרשתנו, מזהירה התורה את הכהנים לא להיטמא למתים, למעט שבעה קרובי משפחה מדרגה ראשונה. אזהרה זו מסוכמת בפסוק: "קדושים יהיו לאלוקיהם ולא יחללו שם אלוקיהם, כי את אשי ה' לחם אלוקיהם הם מקריבים והיו קודש". יש להבין מדוע הפסוק מזכיר את שם אלוקים במקום שם הויה. זאת ועוד, ששם אלוקים מופיע שלוש פעמים באותו פסוק.

כמו תמיד אנו רוצים גם להבין: מהי השייכות של פסוק זה לכל יהודי בכל זמן. "כבוד השופט", טען הסגנור, "יש ברשותי טענה שאיש לא יחלוק עליה, ובגינה יש לזכות את הנאשם. מרשי מואשם ברצח, אלא שלא נמצאו שום ממצאים הקושרים אותו להיעלמות הנרצח, כולל גופת הנרצח עצמו. "ובכן כבוד השופט, אם יבוא הרוג ברגליו וייכנס לכאן בכבודו ובעצמו - האם תהיה זו הוכחה לכך שמרשי חף מפשע?". השופט מהנהן בראשו לאישור. ראשים נוספים ביצעו נעים באותו קצב. להוכחה כזו לחפותו של הנאשם אין איש שיכול להתנגד. "ברשות בית המשפט", קד הסגנור בתאטרליות, "בעוד דקה בדיוק מרגע זה, ייכנס הנרצח לאולם בית המשפט". את המתח ששרר בבית המשפט חתכו רק תנועות ראש. השופט, צוות התביעה, הסגנור, הקהל - כולם הניעו את ראשם בין שעוני היד שלהם לבין הדלת של בית המשפט. הכל סופרים את השניות בציפייה גוברת והולכת. שישים שניות עברו, עוד עשר שניות חסד הנציחו את השקט ולאחריהן החלו מלמולים נרגזים להתנשא בחלל. הסגנור שיטה בבית המשפט. "כבוד השופט", התנצל הסגנור, "מלכתחילה ידעתי שהנעדר לא יגיע. אך חלילה לי מלהתל בבית המשפט. רק רציתי להמחיש שאפילו השופט והקטגור לא משוכנעים באמת בטענה שמרשי אשם בביצוע העבירה. ההוכחה פשוטה: שניכם הסתכלתם כל הזמן לכיוון הדלת וחיכתם שהנעדר ייכנס. משמע, אינכם מאמינים שמרשי אשם". שמש בית המשפט הכה בפטישו בעוז. הוכרזה הפסקה להתייעצות. עשר דקות לאחר מכן נכנס השופט להקראת גזר הדין: "בשל תרגילו המחוכם של הסגנור הגעתי למסקנה חותכת וחדה: הנאשם אשם!". אנקות תדהמה נשמעו בקהל. הפטיש חבט פעם נוספת ובעקבותיו נשמעה הקריאה "שקט בבית המשפט!". "כולנו הבטנו לעבר הדלת", המשיך השופט, "משום שלא היינו בטוחים שהנאשם הוא אכן הרוצח. אלא שהיה אחד בלבד שלא הביט לשום מקום. הנאשם עצמו. אין זאת אלא שהוא ידע שהנרצח לעולם לא יגיע..."

בספר "אמת ליעקב" מבאר הרה"ק רבי יעקב יצחק מבלענדוב את הפסוק בדרך רמז: כאשר פוגעת באדם חלילה יד אלוקים (שם "אלוקים" הוא מידת הדין), עליו להימנע מלהרהר אחר מידת הדין ולתהות מדוע ככה עשה אלוקים לו. כך הוא מפרש את לשון הפסוק "קדושים יהיו לאלוקיהם", בכלל, ובפרט בעת אשר פגעה בהם מידת הדין ונפטר אדם שקרוב ללבם. "ולא יחללו שם אלוקיהם", להרהר מדוע פגעה בסך אלוקים. שכן מטרתה של מידת הדין היא לזכך את האדם ולקרב אותו אל הבורא - "הם מקריבים והיו קודש".

ודבר נוסף כאשר אדם מתייחס למידת הדין שפגעה בו כאל יד המקרה, הוא מתעלם מיד אלוקים שכיוונה מאות ואלפי פרטים קטנים להתחבר בצורה מסוימת דווקא אליו, דווקא לצרה זו שפגעה בו, כדי שיזכה לתקן ולכפר על חטאיו או לעורר אותו להתקרב לבורא העולם. "נאשם" שלא מסתכל ל"שם" - שאינו נושא עיניים לאביו שבשמים ורואה שה' הוא אלוקים, שמידות הדין והרחמים מגיעות מאותו מקום - זו עצמה סיבה להאשמה בגזר הדין. לכך מזהירה התורה "ולא יחללו שם אלוקיהם". כל נזק, צרה ואסון - מטרתם לתקן ולהביא לסיום טוב יותר לאחר הצער והכאב. מי שבחר לא לראות את הסיבה שבגינה אירע לו האסון ולתקן מה שצריך, "יזכה" ח"ו במקרה נוסף כדי להשיג את המטרה. קבלת הדין באהבה מונעת את הצורך באיתות נוסף. (ר' ישראל קעניג)

ברכה והצלחה ובריאות
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו
אופיר בן אורה ומשפחתו הי"ו

בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה ערבית - בשעה 19:00

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 7:30
מנחה ערבית - 19:00
לעת עתה כל התפילות
ברחבה הסמוכה
לביהכ"ס
לרפואה שלימה
אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אלון כהן בן אורנה
ומשפחתו הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 19:00
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב יעקב אליהו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א